

Limbaje Formale și Compilatoare (LFC) - Curs -

Ș.I.dr.ing Octavian MACHIDON

octavian.machidon@unitbv.ro

Universitatea
Transilvania
din Brașov

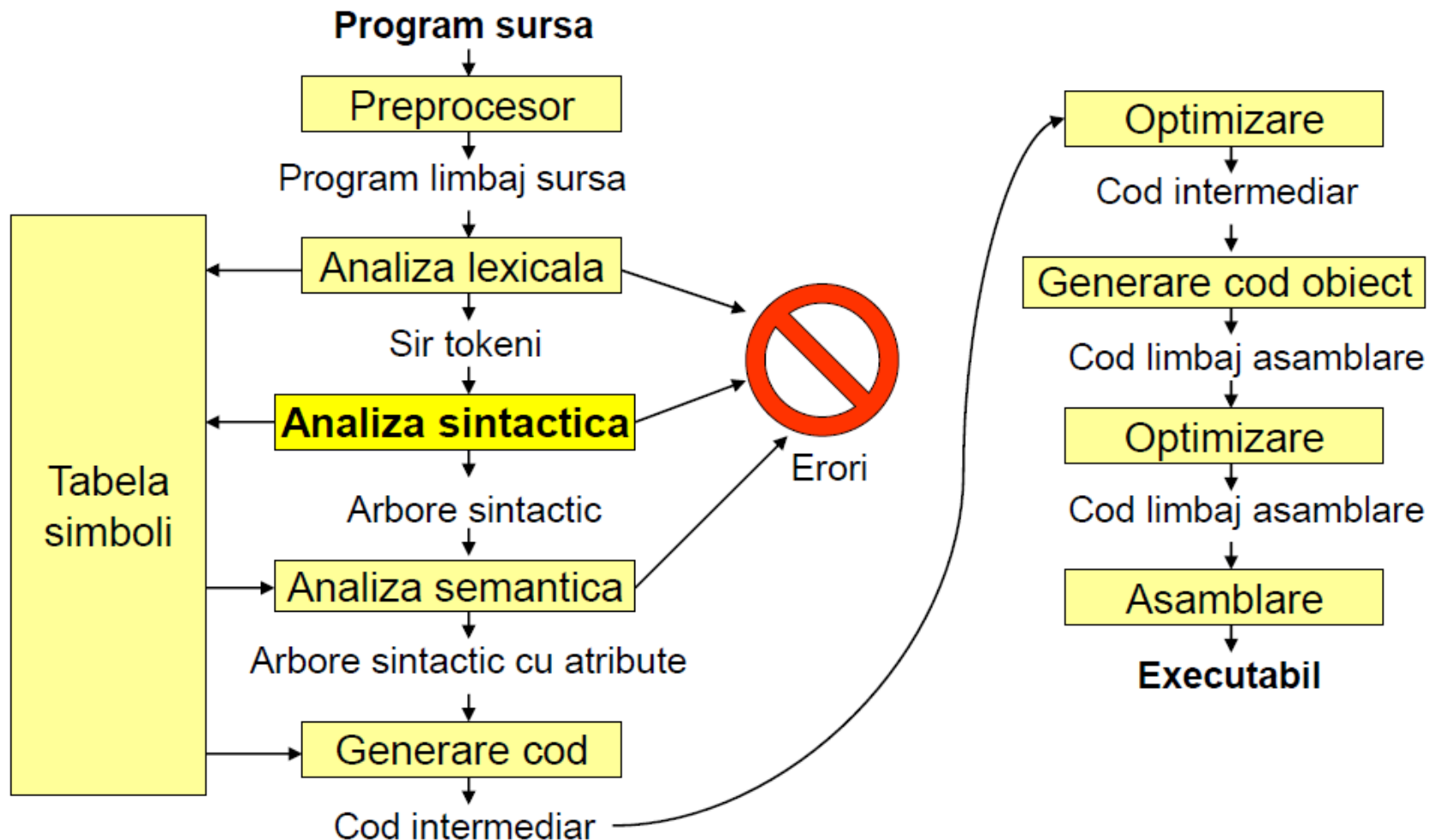

Astăzi

- Analiza sintactică
  - Introducere în analiza sintactică
  - Analiza sintactică LL
  - Recursivitate stângă
  - Parser recursiv
  - Factorizare stânga
  - Eliminarea ambiguităților

Structura detaliată

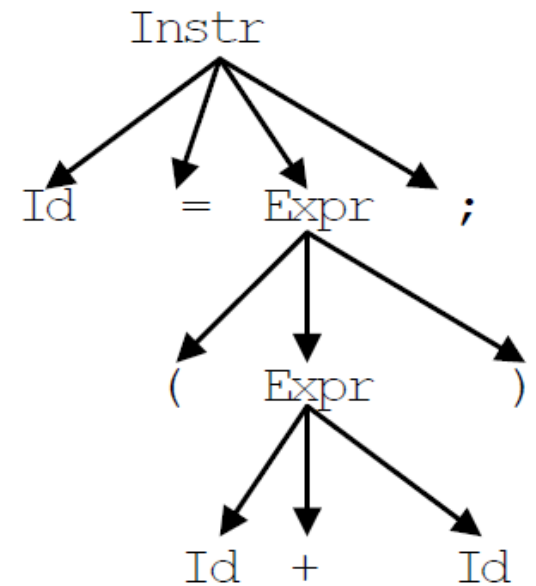

Analiza sintactică

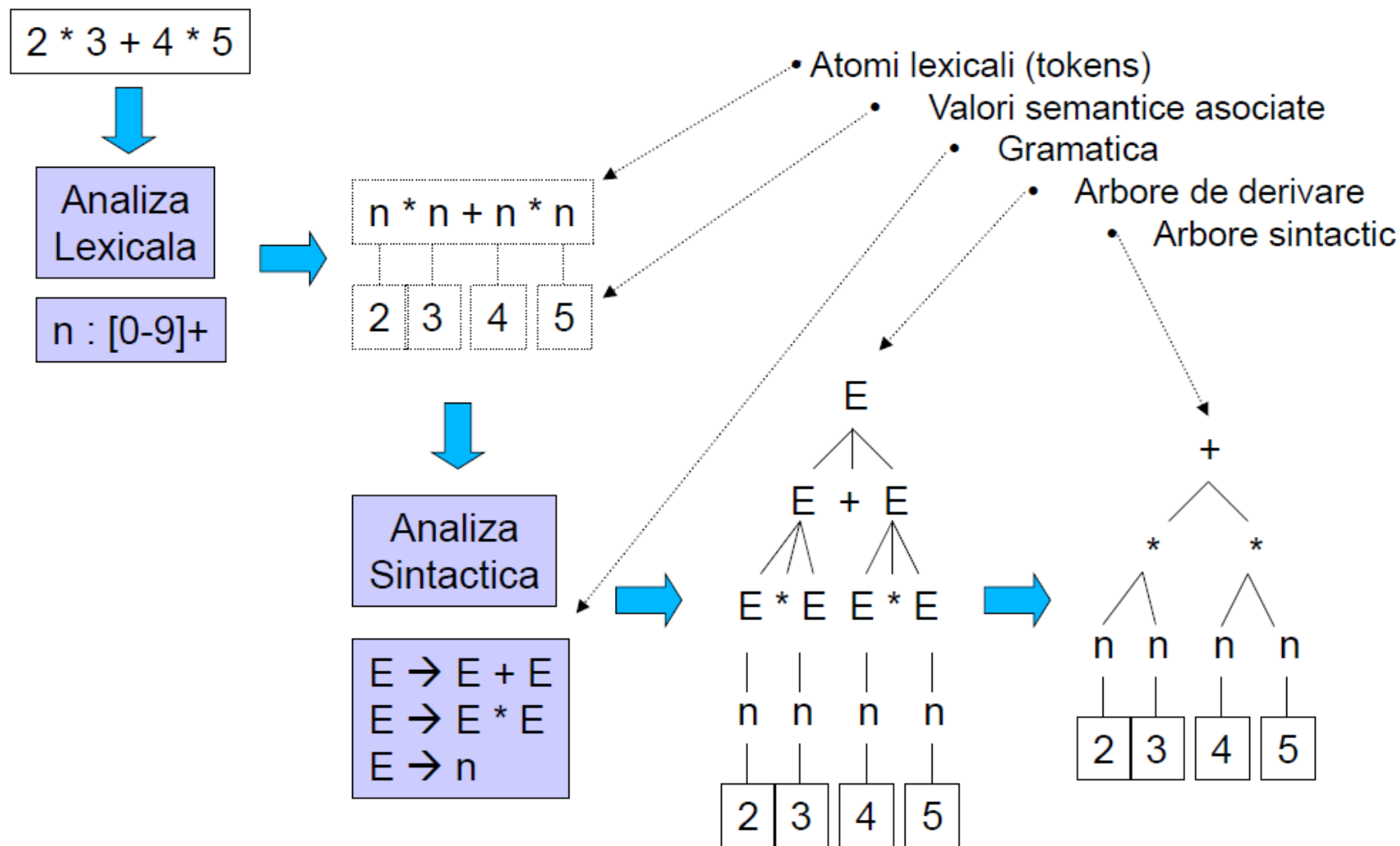
- Verifica formarea corectă (cf. gramaticii) a construcțiilor din limbaj
  - Analiza lexicală – “cuvinte”
  - Analiza sintactică – “propoziții”
- Primește un sir de atomi lexicali, construiește un arbore de derivare
  - Structura utilă în final este un arbore sintactic
- Folosita în front-end-ul unui interpretor / compilator
  - Dar și de către IDE: syntax highlight, navigare prin cod, refactoring

Exemplu

- $ALFA = (BETA + GAMA);$
- $id = (id + id) ;$
- $Instr \rightarrow id = Expr ;$
 $Expr \rightarrow Expr + Expr$
 $\quad | Expr * Expr$
 $\quad | (Expr)$
 $\quad | id$

Arbore de derivare / sintactic

Arborele de derivare (parsare)

- Fie gramatica:

$$E \rightarrow E + E \mid E * E \mid - E \mid (E) \mid \mathbf{id}$$

- Arborele de derivare pentru

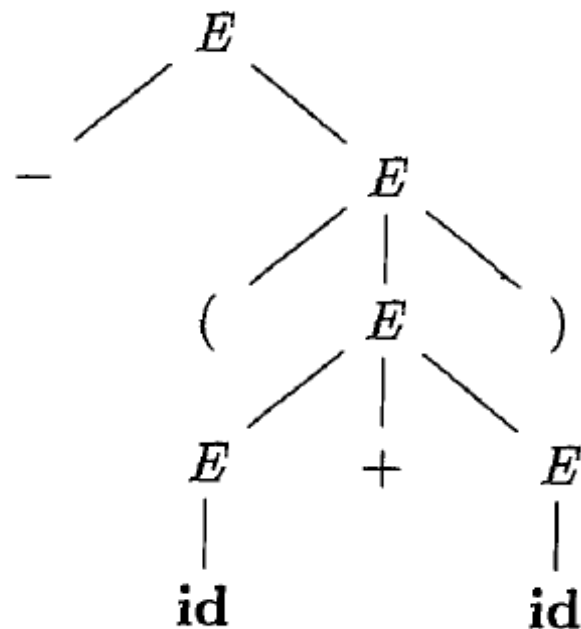
$- (\mathbf{id} + \mathbf{id})$

corespunde celor 2 derivari posibile:

$$E \Rightarrow -E \Rightarrow -(E) \Rightarrow -(E + E) \Rightarrow -(\mathbf{id} + E) \Rightarrow -(\mathbf{id} + \mathbf{id})$$

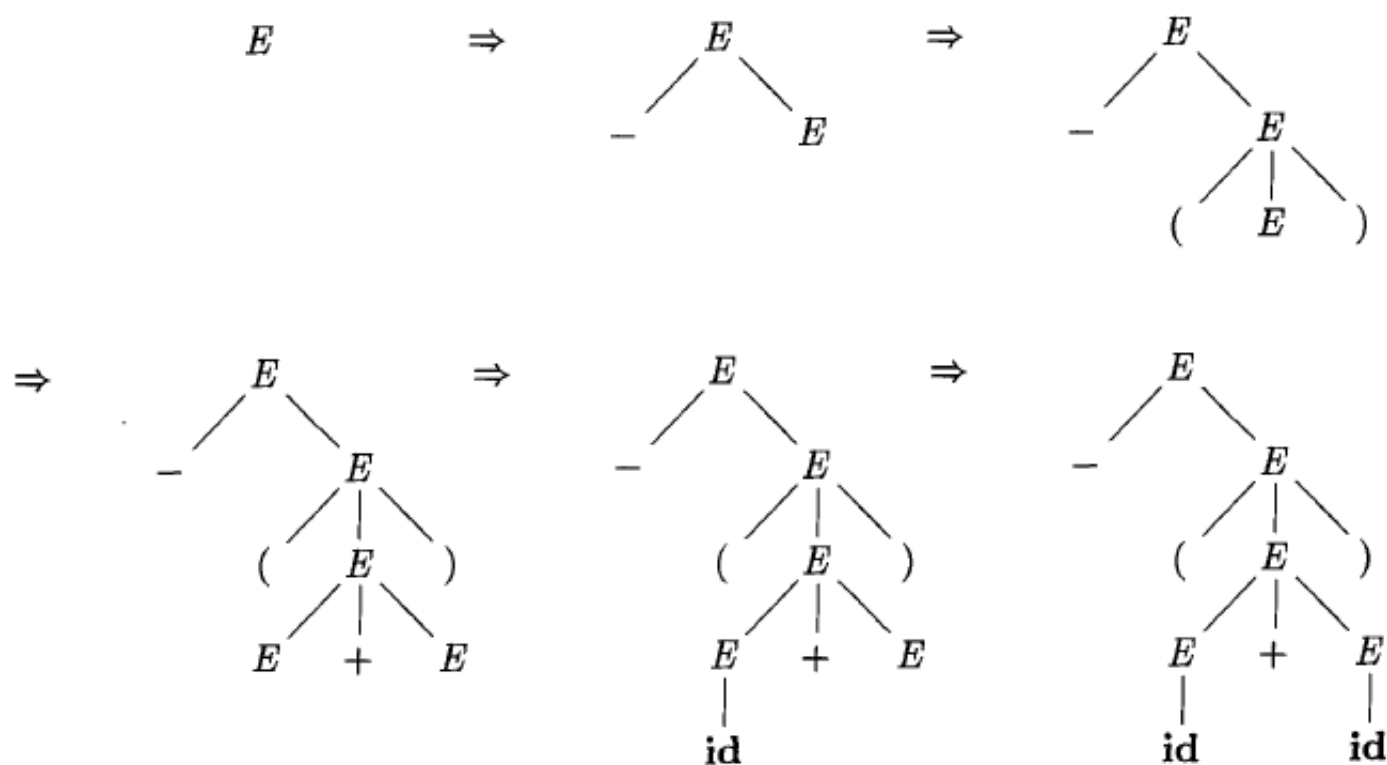
sau

$$E \Rightarrow -E \Rightarrow -(E) \Rightarrow -(E + E) \Rightarrow -(E + \mathbf{id}) \Rightarrow -(\mathbf{id} + \mathbf{id})$$

Construirea arborelui de derivare

- Gramatica: $E \rightarrow E + E \mid E * E \mid - E \mid (E) \mid \text{id}$
- Expresia: $-(\text{id} + \text{id})$

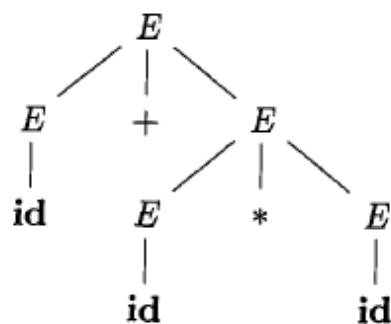

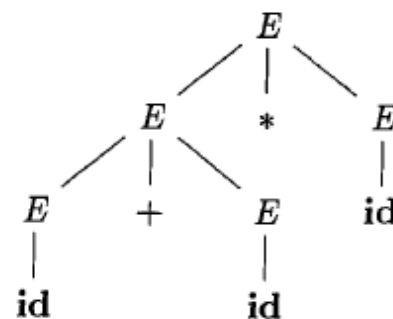
Ambiguități

- Gramatica: $E \rightarrow E + E \mid E * E \mid (E) \mid \text{id}$
- Permite două derivări distincte pentru expresia: **id + id * id**

$$\begin{array}{ll} E \Rightarrow E + E & E \Rightarrow E * E \\ \Rightarrow \text{id} + E & \Rightarrow E + E * E \\ \Rightarrow \text{id} + E * E & \Rightarrow \text{id} + E * E \\ \Rightarrow \text{id} + \text{id} * E & \Rightarrow \text{id} + \text{id} * E \\ \Rightarrow \text{id} + \text{id} * \text{id} & \Rightarrow \text{id} + \text{id} * \text{id} \end{array}$$

(a)

(b)

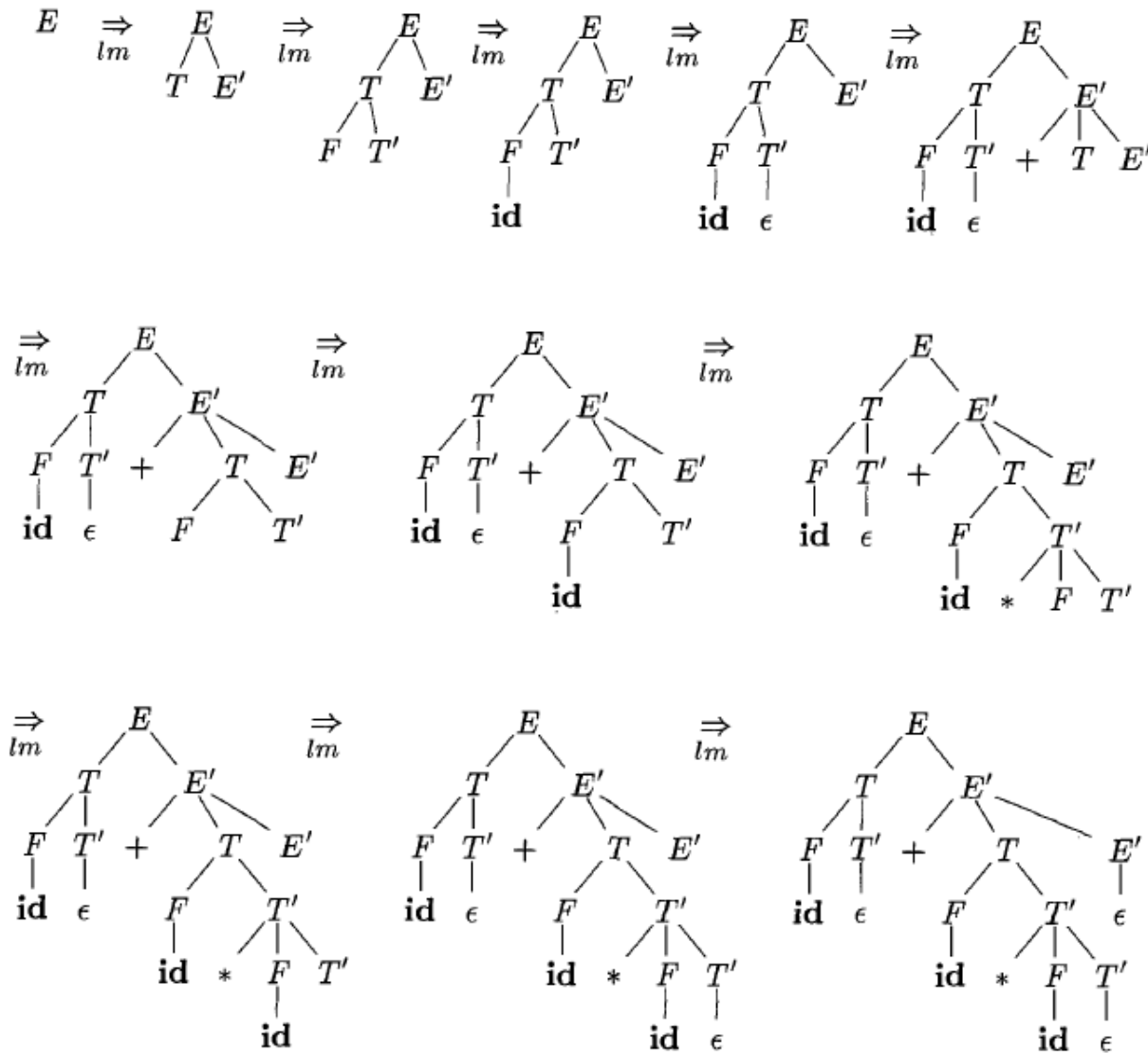
Tipuri de analiză sintactică

- Descendentă (top-down, de sus în jos)
  - Înlocuiește câte un neterminal cu partea dreaptă a unei producții, până rămâne doar cu terminali
- Ascendentă (bottom-up, de jos în sus)
  - Porneste de la sirul de atomi lexicali, abstractizează din sir simbolul de start prin reduceri succesive
- Analiza descendentă – derivare stângă
  - Tot timpul înlocuim cel mai din stâng neterminal
  - LL (Left to right, Leftmost derivation)
- Analiza ascendentă - derivarea dreaptă
  - primul neterminal înlocuit este cel mai din dreapta din forma propozițională curentă
  - LR (Left to right, Rightmost derivation)

Top-down parsing

- Construirea arborelui de derivare pornind de la expresia de intrare, începând cu nodul rădăcină și creând nodurile în pre-ordine (în adâncime).
- Cu alte cuvinte, parsarea descendentă este echivalentă cu găsirea celei mai la stânga derivări (leftmost derivation) pentru o expresie de intrare

Top-down parsing

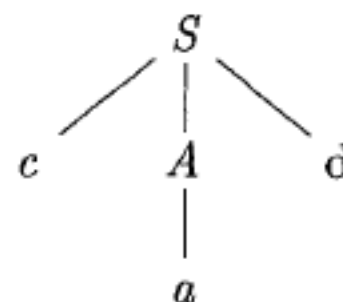
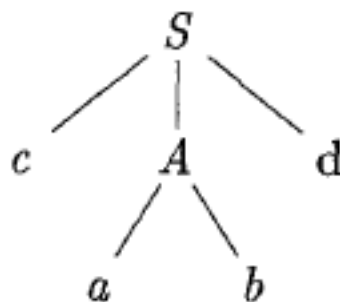
$$\begin{array}{lcl} E & \rightarrow & T \ E' \\ E' & \rightarrow & + \ T \ E' \mid \epsilon \\ T & \rightarrow & F \ T' \\ T' & \rightarrow & * \ F \ T' \mid \epsilon \\ F & \rightarrow & (\ E) \mid \text{id} \end{array}$$
$$\mathbf{id} + \mathbf{id} * \mathbf{id}$$

Algoritmul de parsare descendent recursiv

```
void A() {  
    Choose an A-production,  $A \rightarrow X_1X_2 \cdots X_k$ ;  
    for (  $i = 1$  to  $k$  ) {  
        if (  $X_i$  is a nonterminal )  
            call procedure  $X_i()$ ;  
        else if (  $X_i$  equals the current input symbol  $a$  )  
            advance the input to the next symbol;  
        else /* an error has occurred */;  
    }  
}
```

Expresia de intrare: cad

Etapele parsării top-down:

Derivare stânga, top down (LL)

Instr

id = Expr ;

id = (Expr) ;

id = (Expr + Expr) ;

id = (id + Expr) ;

id = (id + id) ;

id = (id + id) ;

id = (id + id) ;

id = (id + id) ;

id = (id + id) ;

id = (id + id) ;

id = (id + id) ;

- LL: Șirul de tokeni se parcurge din stânga (L)
- Se deriveaza non-terminalul cel mai din stânga (L)
- Cum alegem producția folosită pentru derivare?
- Backtracking dacă alegem producția greșită

Derivare stânga, top down (LL)

Instr

id = **Expr** ;

id = **Expr** + Expr ;

id = (**Expr**) + Expr ;

id = (**id**) + **Expr** ;

id = (**id**) + (**Expr**) ;

id = (**id** + **id**) ;

id = (id) + (id) ;

id = (id) + (id) ;

id = (id) + (id) ;

id = (id) + (id) ;

id = (id) + (id) ;

id = (id) + (id) ;

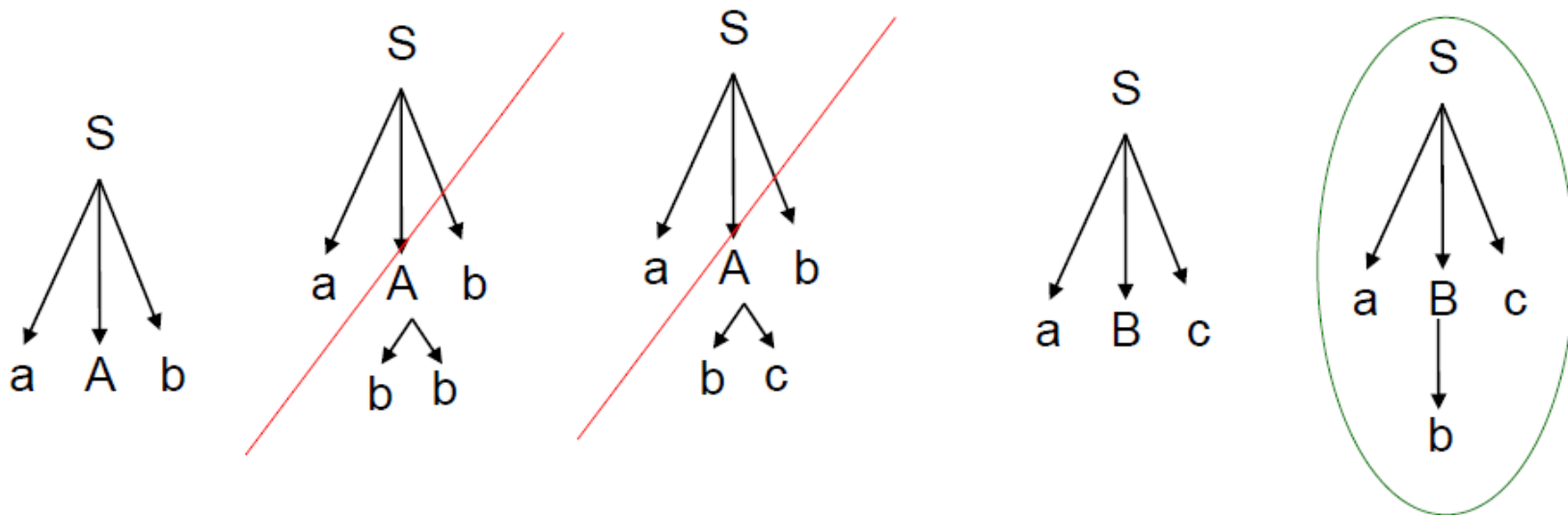
id = (id) + (id) ;

- Exemplu similar, dar trebuie alese alte producții pentru o derivare corectă fără backtracking
- Este necesară o metodă de predicție

Top down cu backtracking

- $S \rightarrow a A b \mid a B c$
- $A \rightarrow bb \mid bc$
- $B \rightarrow b$

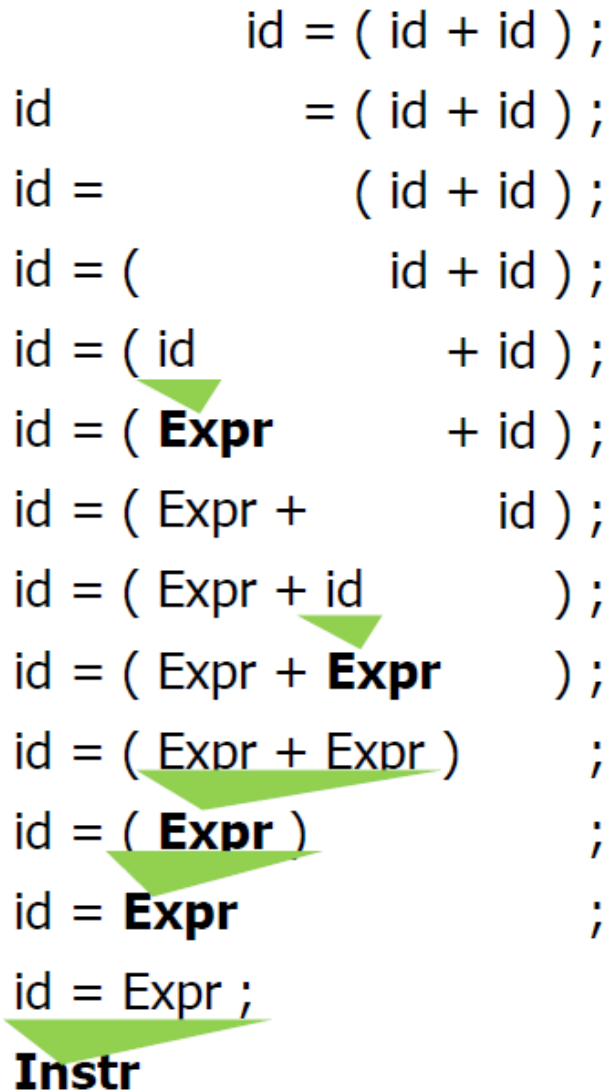
Gramatica generează de fapt (abbb, abcb și abc).
Arborele de derivare pentru șirul abc (abordare descendenta):

Derivare dreapta, bottom up (LR)

id = (id + id) ;
id = (id + id) ;
id = (id + id) ;
id = (id + id) ;
id = (**Expr** + id) ;
id = (Expr + id) ;
id = (Expr + **Expr**) ;
id = (Expr + Expr) ;
id = (**Expr**) ;
id = **Expr** ;
Instr

- LR: șirul de tokeni se parcurge din stânga (L)
- Tokenii sunt adăugați pe o stivă
- Se compara partea dreaptă a stivei (R) cu partea dreaptă a unei producții
- De ce primul **id** nu a fost transformat în **Expr**?
- Decizie : SHIFT sau REDUCE

Analiza LL, LR

- Vrem sa evitam backtrackingul
- O clasă de gramatici independente de context care permit o analiza deterministă.
  - Alg. LL(k) analizeaza left-to-right, derivare stanga
  - Alg. LR(k) analizeaza left-to-right, derivare dreapta
  - K –lookahead (cati tokeni sunt cititi)
- $LL(k) < LR(k)$
- Algoritmul folosit nu depinde de limbaj, gramatica da.

Alternativa la backtracking: analiza predictivă (descendent recursivă)

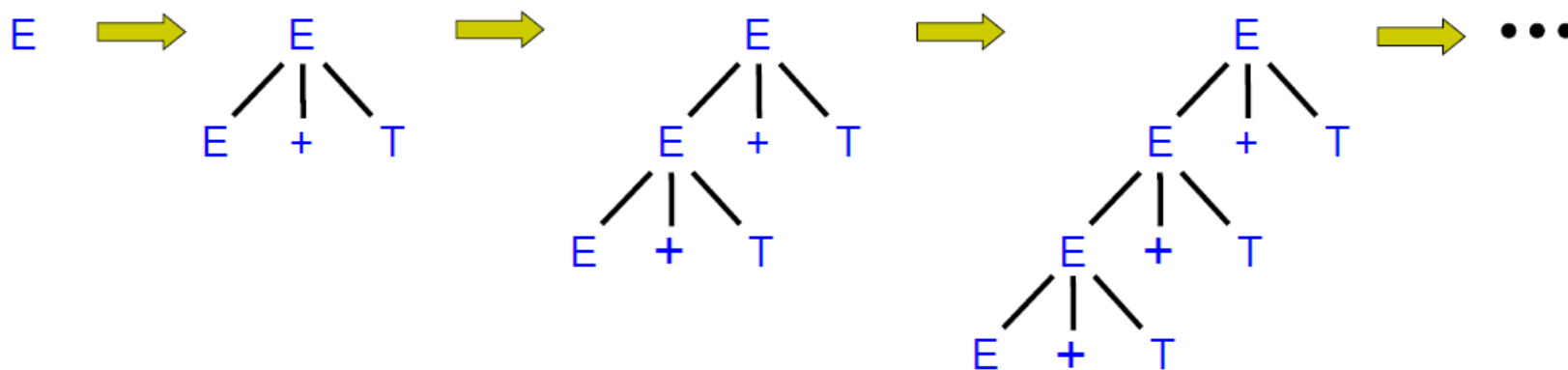
- Fiecare neterminal are o functie care il parseaza
- Daca simbolul apare in partea dreapta a productiei → functia se va apela recursiv
- Daca un neterminal apare in partea stanga a mai multor productii → se alege una din ele in functie de urmatorii atomi lexicali (lookahead)

Recursivitate stânga

Sa luam gramatica:

$$\begin{aligned} E &\rightarrow E + T \mid T \\ T &\rightarrow T * F \mid F \\ F &\rightarrow (E) \mid \text{id} \end{aligned}$$

Un parser descendent intra in bucla infinita cand incearca sa parseze aceasta gramatica

(Aho, Sethi, Ullman, pp. 176)

Rekursivitate stânga

Cand o gramatica are cel puțin o producție de forma
$$A \rightarrow A\alpha$$

spunem că este o gramatică **recursivă stângă**.

Analizările descendente nu funcționează (fără backtracking) pe gramatici recursive stângă.

Rekursivitatea poate să nu fie imediată

$$A \rightarrow B\alpha$$

$$B \rightarrow A\beta$$

Gramatici de tip 2

– recursivitate stângă

- Un neterminat A este **stâng recursiv** dacă există măcar o derivare $A \Rightarrow^+ A\beta$. Dacă gramatica G conține cel puțin un neterminat stâng recursiv, G este **stâng recursivă**.
- Un neterminat A este **stâng recursiv imediat** dacă există o regulă $A \rightarrow A\alpha \in P$.

Eliminarea recursivității stângi imediate:

- Fie $A \rightarrow A\alpha_1 | A\alpha_2 \dots | A\alpha_k | \beta_1 | \dots | \beta_n$ toate regulile care încep cu A ($\beta_1, \dots, \beta_n$ nu încep cu A). Fie P_A mulțimea acestor reguli.
- Gramatica G' în care A nu este stâng recursiv imediat:
  - $G' = (N \cup \{A'\}, T, S, P')$
 $P' = P \setminus P_A \cup \{A' \rightarrow \alpha_1 A' | \dots | \alpha_k A' | \epsilon, A \rightarrow \beta_1 A' | \dots | \beta_n A'\}$

Exemplu

$G = (\{S, A\}, \{a, b, c\}, S, P)$ unde P este:

- $S \rightarrow Ac|c$
- $A \rightarrow Aa|Ab|a|b|Sc$

$G' = (S, A, A', a, b, c, S, P')$ unde P' este:

- $S \rightarrow Ac|c$
- $A \rightarrow aA'|bA'|ScA'$
- $A' \rightarrow aA'|bA'|\epsilon$

Observație: A, S stâng recursive

Eliminarea recursivității stânga

- Intrare: $G = (N, T, S, P)$ în formă redusă
- Ieșire: $G' = (N', T, S', P')$, $L(G') = L(G)$, fără recursie stângă

```
1.  Se ordonează  $N$ ; fie  $N' = N = \{A_1, A_2, \dots, A_n\}$ 
2.  for( $i = 1$ ;  $i \leq n$ ;  $i++$ ) {
3.      while( $\exists A_i \rightarrow A_j \alpha \in P : j \leq i - 1$ ) {
4.           $P = P - \{A_i \rightarrow A_j \alpha\}$ ;
5.          for( $A_j \rightarrow \beta \in P$ )  $P = P \cup \{A_i \rightarrow \beta \alpha\}$ ;
6.      }
7.      Se elimină recursia stângă imediată pentru  $A_i$ 
8.  }
10.  $N'$  este obținută din  $N$  prin adăugarea tuturor
    neterminalilor nou introduși iar  $P'$  este noua mulțime de reguli
```


Exemplu

$G = (\{A_1, A_2, A_3\}, \{a, b, c\}, A_1, P)$, unde P :

- $A_1 \rightarrow A_2 a | b$
- $A_2 \rightarrow A_3 b$
- $A_3 \rightarrow A_1 c | c$

Gramatica echivalentă care nu este stâng recursivă:

$G' = (\{A_1, A_2, A_3, A'_3\}, \{a, b, c\}, A_1, P')$, unde P' :

- $A_1 \rightarrow A_2 a | b$
- $A_2 \rightarrow A_3 b$
- $A_3 \rightarrow bcA'_3 | cA'_3$
- $A'_3 \rightarrow bacA'_3 | \epsilon$

Eliminarea recursivității stânga

Se face prin rescrierea gramaticii

$\text{List} \rightarrow \text{List Item} \mid \text{Item}$

$\text{List} \rightarrow \text{Item List}'$
 $\text{List}' \rightarrow \text{Item List}' \mid \varepsilon$

$E \rightarrow E + T \mid T$
 $T \rightarrow T * F \mid F$
 $F \rightarrow (E) \mid \text{id}$

$E \rightarrow TE'$
 $E' \rightarrow +TE' \mid \varepsilon$
 $T \rightarrow FT'$
 $T' \rightarrow *FT' \mid \varepsilon$
 $F \rightarrow (E) \mid \text{id}$

Exemplu de parser recursiv

```
ParseE() {  
  ParseT(); ParseE1();  
}  
  
ParseE1() {  
  if (lookahead==T_PLUS)  
  {  
    MatchToken(T_PLUS);  
    ParseT();  
    ParseE1();  
  }  
}
```

```
ParseT() {  
  ParseF(); ParseT1();  
}  
  
ParseT1() {  
  if (lookahead==T_STAR)  
  {  
    MatchToken(T_STAR);  
    ParseF();  
    ParseT1();  
  }  
}
```

```
E → TE'  
E' → +TE' | ε  
T → FT'  
T' → *FT' | ε  
F → ( E ) | id
```

```
ParseF() {  
  if (lookahead == T_LPAREN) {  
    MatchToken(T_LPAREN); ParseE(); MatchToken(T_RPAREN);  
  }  
  else  
    MatchToken(T_ID);  
}
```

Analiza descendent recursivă

Cum alegem intre doua productii?

Cum stim ce conditii punem la if?

Cand emitem erori?

```
F → ( E )  
F → id  
T' → *FT'  
T' → ε
```

```
ParseT1() {  
  if (lookahead==T_STAR) {  
    MatchToken(T_STAR);  
    ParseF();  
    ParseT1();  
  }  
  else if (lookahead == T_PLUS) { }  
  else if (lookahead == T_RPAREN) { }  
  else if (lookahead == T_EOF) { }  
  else throw error();  
}
```

```
ParseF() {  
  if (lookahead == T_LPAREN) {  
    MatchToken(T_LPAREN);  
    ParseE();  
    MatchToken(T_RPAREN);  
  }  
  else if (lookahead == T_ID) {  
    MatchToken(T_ID);  
  }  
  else throw error();  
}
```

Cum punem condițiile?

- Folosim doua seturi de terminali – ‘First’ si ‘Follow’
  - Plus ‘Nullable’ –multime de neterminali ce pot deriva in ϵ .
- Setul de terminali-prefix ai neterminalului u -notat $\text{First}(u)$
  - Setul de terminali care apar pe prima pozitie intr-o derivare legala a lui u
  - Daca $u \Rightarrow^* \epsilon$, atunci ϵ e in $\text{First}(u)$
- Setul de terminali care pot urma dupa u –notat $\text{Follow}(u)$

Cum construim FIRST

GRAMMAR:

$E \rightarrow TE'$
 $E' \rightarrow +TE' \mid \varepsilon$
 $T \rightarrow FT'$
 $T' \rightarrow *FT' \mid \varepsilon$
 $F \rightarrow (E) \mid \text{id}$

SETS:

$\text{FIRST}(\text{id}) = \{\text{id}\}$
 $\text{FIRST}(*) = \{*\}$
 $\text{FIRST}(+) = \{+\}$
 $\text{FIRST}(()) = \{(\}$
 $\text{FIRST}()) = \{)\}$
 $\text{FIRST}(E') = \{\varepsilon, +, \varepsilon\}$
 $\text{FIRST}(T') = \{\varepsilon, *, \varepsilon\}$
 $\text{FIRST}(F) = \{(\, \text{id}\}$
 $\text{FIRST}(T) = \text{FIRST}(F) = \{(\, \text{id}\}$
 $\text{FIRST}(E) = \text{FIRST}(T) = \{(\, \text{id}\}$

FIRST (pseudocod):

1. If X is a terminal, $\text{FIRST}(X) = \{X\}$
2. If $X \rightarrow \varepsilon$, then $\varepsilon \in \text{FIRST}(X)$
3. If $X \rightarrow Y_1 Y_2 \dots Y_k$
and $Y_1 \dots Y_{i-1} \xRightarrow{*} \varepsilon$
and $a \in \text{FIRST}(Y_i)$
then $a \in \text{FIRST}(X)$
4. If $X \rightarrow Y_1 Y_2 \dots Y_k$
and $a \in \text{FIRST}(Y_1)$
then $a \in \text{FIRST}(X)$

(Aho, Sethi, Ullman, pp. 189)

$\text{FIRST}(E') = \{+, \varepsilon\}$
 $\text{FIRST}(T') = \{*, \varepsilon\}$
 $\text{FIRST}(F) = \{ (, \text{id} \}$
 $\text{FIRST}(T) = \{ (, \text{id} \}$
 $\text{FIRST}(E) = \{ (, \text{id} \}$

GRAMMAR:

$E \rightarrow TE'$
 $E' \rightarrow +TE' \mid \varepsilon$
 $T \rightarrow FT'$
 $T' \rightarrow *FT' \mid \varepsilon$
 $F \rightarrow (E) \mid \text{id}$

SETS:

$\text{FOLLOW}(E) = \{\cancel{\$}\{), \$\}$
 $\text{FOLLOW}(E') = \{), \$\}$
 $\text{FOLLOW}(T) = \{), \$\}$

Cum construim FOLLOW

FOLLOW – pseudocod:

1. If S is the start symbol, then $\$ \in \text{FOLLOW}(S)$
2. If $A \rightarrow \alpha B \beta$,
and $a \in \text{FIRST}(\beta)$
and $a \neq \varepsilon$
then $a \in \text{FOLLOW}(B)$
3. If $A \rightarrow \alpha B$
and $a \in \text{FOLLOW}(A)$
then $a \in \text{FOLLOW}(B)$
- 3a. If $A \rightarrow \alpha B \beta$
and $\beta \xRightarrow{*} \varepsilon$
and $a \in \text{FOLLOW}(A)$
then $a \in \text{FOLLOW}(B)$

A si B sunt neterminali,
 α si β siruri de terminali si neterminali

(Aho, Sethi, Ullman, pp. 189)

$\text{FIRST}(E') = \{+, \varepsilon\}$

$\text{FIRST}(T') = \{*, \varepsilon\}$

$\text{FIRST}(F) = \{ (, \text{id} \}$

$\text{FIRST}(T) = \{ (, \text{id} \}$

$\text{FIRST}(E) = \{ (, \text{id} \}$

Cum construiam FOLLOW

GRAMMAR:

$E \rightarrow TE'$
 $E' \rightarrow +TE' \mid \varepsilon$
 $T \rightarrow FT'$
 $T' \rightarrow *FT' \mid \varepsilon$
 $F \rightarrow (E) \mid \text{id}$

SETS:

$\text{FOLLOW}(E) = \{ \}, \$$

$\text{FOLLOW}(E') = \{ \}, \$$

$\text{FOLLOW}(T) = \{ \}, \$ \{ +, \), \$$

FOLLOW rules:

1. If S is the start symbol, then $\$ \in \text{FOLLOW}(S)$

2. If $A \rightarrow \alpha B \beta$,
and $a \in \text{FIRST}(\beta)$
and $a \neq \varepsilon$
then $a \in \text{FOLLOW}(B)$

3. If $A \rightarrow \alpha B$
and $a \in \text{FOLLOW}(A)$
then $a \in \text{FOLLOW}(B)$

3a. If $A \rightarrow \alpha B \beta$
and $\beta \xRightarrow{*} \varepsilon$
and $a \in \text{FOLLOW}(A)$
then $a \in \text{FOLLOW}(B)$

(Aho, Sethi, Ullman, pp. 189)

FIRST(E') = {+, ε}
FIRST(T') = {*, ε}
FIRST(F) = {(, id}
FIRST(T) = {(, id}
FIRST(E) = {(, id}

Cum construiam FOLLOW

GRAMMAR:

$E \rightarrow TE'$
 $E' \rightarrow +TE' \mid \varepsilon$
 $T \rightarrow FT'$
 $T' \rightarrow *FT' \mid \varepsilon$
 $F \rightarrow (E) \mid id$

SETS:

FOLLOW(E) = {), \$}
FOLLOW(E') = {), \$}
FOLLOW(T) = {+,), \$}
FOLLOW(T') = {+,), \$}

FOLLOW rules:

1. If S is the start symbol, then $\$ \in \text{FOLLOW}(S)$
2. If $A \rightarrow \alpha B \beta$,
and $a \in \text{FIRST}(\beta)$
and $a \neq \varepsilon$
then $a \in \text{FOLLOW}(B)$
3. If $A \rightarrow \alpha B$
and $a \in \text{FOLLOW}(A)$
then $a \in \text{FOLLOW}(B)$
- 3a. If $A \rightarrow \alpha B \beta$
and $\beta \xRightarrow{*} \varepsilon$
and $a \in \text{FOLLOW}(A)$
then $a \in \text{FOLLOW}(B)$

(Aho, Sethi, Ullman, pp. 189)

FIRST(E') = {+, ε}
FIRST(T') = {*, ε}
FIRST(F) = {(, id}
FIRST(T) = {(, id}
FIRST(E) = {(, id}

Cum construim FOLLOW

GRAMMAR:

$E \rightarrow TE'$
 $E' \rightarrow +TE' \mid \varepsilon$
 $T \rightarrow FT'$
 $T' \rightarrow *FT' \mid \varepsilon$
 $F \rightarrow (E) \mid id$

SETS:

FOLLOW(E) = {), \$}
FOLLOW(E') = {), \$}
FOLLOW(T) = {+,), \$}
FOLLOW(T') = {+,), \$}
FOLLOW(F) = {+,), \$}

FOLLOW rules:

1. If S is the start symbol, then $\$ \in \text{FOLLOW}(S)$
2. If $A \rightarrow \alpha B \beta$,
and $a \in \text{FIRST}(\beta)$
and $a \neq \varepsilon$
then $a \in \text{FOLLOW}(B)$
3. If $A \rightarrow \alpha B$
and $a \in \text{FOLLOW}(A)$
then $a \in \text{FOLLOW}(B)$
- 3a. If $A \rightarrow \alpha B \beta$
and $\beta \xRightarrow{*} \varepsilon$
and $a \in \text{FOLLOW}(A)$
then $a \in \text{FOLLOW}(B)$

(Aho, Sethi, Ullman, pp. 189)

$\text{FIRST}(E') = \{+, \varepsilon\}$

$\text{FIRST}(T') = \{*, \varepsilon\}$

$\text{FIRST}(F) = \{ (, \text{id} \}$

$\text{FIRST}(T) = \{ (, \text{id} \}$

$\text{FIRST}(E) = \{ (, \text{id} \}$

Cum construiam FOLLOW

GRAMMAR:

$E \rightarrow TE'$

$E' \rightarrow +TE' \mid \varepsilon$

$T \rightarrow FT'$

$T' \rightarrow *FT' \mid \varepsilon$

$F \rightarrow (E) \mid \text{id}$

SETS:

$\text{FOLLOW}(E) = \{ \}, \$$

$\text{FOLLOW}(E') = \{ \}, \$$

$\text{FOLLOW}(T) = \{ +, \}, \$$

$\text{FOLLOW}(T') = \{ +, \}, \$$

$\text{FOLLOW}(F) = \{ +, \}, \$ \{ +, *, \}, \$$

FOLLOW rules:

1. If S is the start symbol, then $\$ \in \text{FOLLOW}(S)$

2. If $A \rightarrow \alpha B \beta$,
and $a \in \text{FIRST}(\beta)$
and $a \neq \varepsilon$
then $a \in \text{FOLLOW}(B)$

3. If $A \rightarrow \alpha B$
and $a \in \text{FOLLOW}(A)$
then $a \in \text{FOLLOW}(B)$

3a. If $A \rightarrow \alpha B \beta$
and $\beta \xRightarrow{*} \varepsilon$
and $a \in \text{FOLLOW}(A)$
then $a \in \text{FOLLOW}(B)$

(Aho, Sethi, Ullman, pp. 189)

Algoritmul generic recursiv LL(1)

- Pentru fiecare non-terminal A se creaza o functie de parsare.
- Pentru fiecare regula $A \rightarrow \alpha$ se adauga un test
  - if (lookahead in $\text{FIRST}(\alpha \text{ FOLLOW}(A))$)
- Pentru fiecare nonterminal din α se apeleaza functia de parsare.
- Pentru fiecare terminal din α , se verifica lookahead-ul (match)

```
ParseA() {  
  if (lookahead in FIRST(a B ... x FOLLOW(A))) {  
    MatchToken(a); ParseB(); ... MatchToken(x);  
  }  
  else if (lookahead in FIRST(C D ... y FOLLOW(A))) {  
    ParseC(); ParseD(); ... MatchToken(y);  
  }  
  ...  
  else throw error();  
}
```

```
A → a B ... x  
A → C D ... y  
...
```

Factorizare stânga

Sa analizam o instructiune if:

if_statement → IF expression THEN statement ENDIF |
IF expression THEN statement ELSE statement ENDIF

Pentru a o putea analiza LL, trebuie factorizata stanga:

if_statement → IF expression THEN statement close_if
close_if → ENDIF | ELSE statement ENDIF

```
void ParseIfStatement()
{
    MatchToken(T_IF);
    ParseExpression();
    MatchToken(T_THEN);
    ParseStatement();
    ParseCloseIf();
}
```

```
void ParseCloseIf()
{
    if (lookahead == T_ENDIF)
        lookahead = yylex();
    else {
        MatchToken(T_ELSE);
        ParseStatement();
        MatchToken(T_ENDIF);
    }
}
```

Factorizare stânga

- Cazul general:

$$A \rightarrow \alpha\beta_1 \mid \alpha\beta_2 \mid \dots \mid \alpha\beta_n \mid \delta$$

- Factorizat:

$$\begin{aligned} A &\rightarrow \alpha A' \mid \delta \\ A' &\rightarrow \beta_1 \mid \beta_2 \mid \dots \mid \beta_n \end{aligned}$$

Eliminarea ambiguităților

- Ambiguu: $E \rightarrow E + E \mid E * E \mid a \mid (E)$

1.
$$\begin{aligned} E &\rightarrow E + T \mid T \\ T &\rightarrow T * F \mid F \\ F &\rightarrow a \mid (E) \end{aligned}$$

2.
$$\begin{aligned} E &\rightarrow T + E \mid T \\ T &\rightarrow F * T \mid F \\ F &\rightarrow a \mid (E) \end{aligned}$$

- Apare explicita precedenta operatorilor, asociativitatea stanga sau dreapta

Eliminarea ambiguităților

- Productii ce pot produce ambiguitati:
 $X \rightarrow aAbAc$
- Cazul general:
 $A \rightarrow A B A \mid a_1 \mid a_2 \mid \dots \mid a_n$
- Dezambiguizat:
 $A \rightarrow A' B A \mid A'$
 $A' \rightarrow a_1 \mid a_2 \mid \dots \mid a_n$

„Dangling else”

- Ambiguu:

Statement $\rightarrow$ if Expr then Statement
| if Expr then Statement else Statement
| Other

“if Expr **then** if Expr **then** Other **else** Other”

- Factorizat ramane tot ambiguu:

Statement $\rightarrow$ if Expr then Statement CloseIf
| Other
CloseIf $\rightarrow$ ϵ | else Statement

- Algoritmul de parsare poate rezolva implicit unele ambiguitati.

„Dangling else”

- Ambiguu:

Statement $\rightarrow$ if Expr then Statement
          | if Expr then Statement else Statement
          | Other

“if Expr then if Expr then Other else Other”

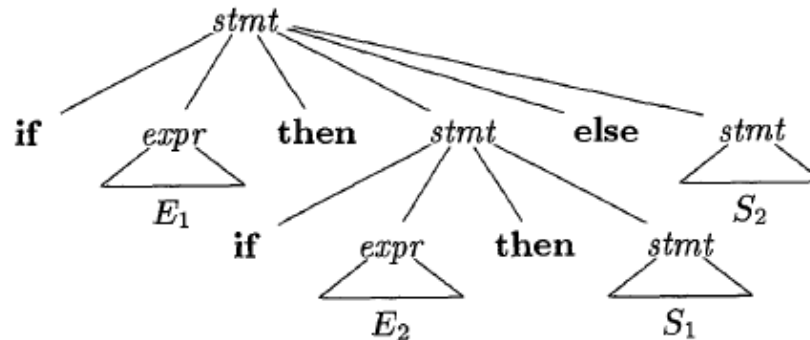
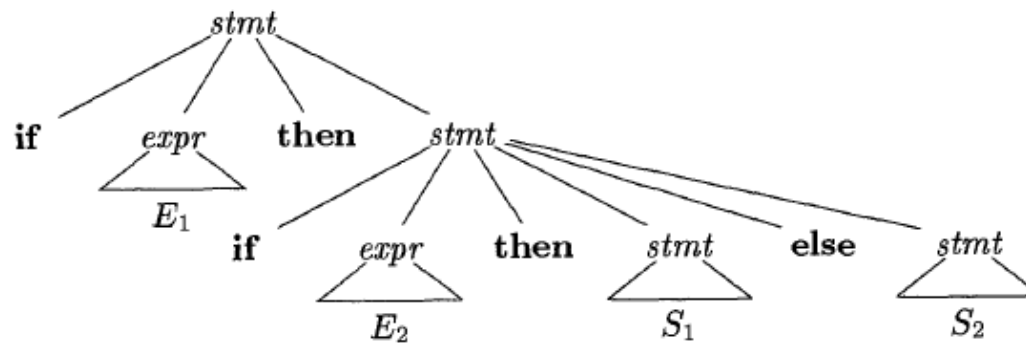
- Dezambiguizat:

Statement $\rightarrow$ Open | Closed
Closed $\rightarrow$ if Expr then Closed else Closed
          | Other
Open $\rightarrow$ if Expr then Statement
          | if Expr then Closed else Open

- Nu poate fi factorizat - limbajul nu este LL(1), dar este LR(1)

„Dangling else” - ambiguity

if E_1 then if E_2 then S_1 else S_2

Automatizarea parsării

- Echivalenta cu un automat push-down
- Parsarea se poate face cu un automat si o tabela.

Cursul viitor:

- Automate push-down
- Parsere LL
- Analiza sintactică LR

Întrebări?

